

enig i, at Indførelsen af et saadant Princip i dansk Lovgivning vilde være saare farligt, og jeg tror, vi fra alle Sider er enige om det; jeg tror, det er farligt, naar Staten indfører et saadant Princip, lige saavel som naar Hjelpekasserne gør det, hvad nogle har gjort; jeg tror, det overhovedet er farligt, fordi det vil svække Arbejdsgivernes Ansvarfølelse overfor Arbejderne. Men her er ikke Tale om at slaa et Princip fast i en vedblivende Lov; her er Tale om en Nødforanstaltning og en midlertidig Foranstaltning, som skal være omtrent et halvt Aar. Hvis Statistisk Departement har Ret i sit lyse Syn paa Sagen, vil Spørgsmaalet forhaabentlig ikke blive gentaget om, hvorvidt man skal give Tilskud til Arbejdslønnen.

Der er jo gennem Tilskud til Arbejdslønnen ogsaa den Fare, at man kan opfordre til Støtte af de Virksomheder, som drives mindst effektivt, men andre Ord, der kan blive Tale om, hvis det blev en fast Regel i vor Lovgivning, at Følgen vilde blive, at det vilde være mere økonomisk at drive en Virksomhed med Haandkraft end med Maskinkraft; og jeg tror, at den Tid er forbi, da Arbejderne slaar Maskinerne i Stykker for at faa mere Arbejde sat i Gang. For Samfundsproduktionens Skyld er vi alle enige om, at den Vej ønsker vi ikke at gaa. Men jeg nævner det, fordi jeg ønsker at nævne alle de Vanskeligheder, der er knyttet til det, og fordi vi skal være fuldkommen klare over, at der er Vanskeligheder, men at naar Regeringen og naar det enige Kriseværnsudvalg har kunnet slutte sig til nærværende Forslag, saa er det, fordi man paa den anden Side har set de 80 000—90 000 arbejdsløse, der med deres Familier udgør mange hundrede Tusinder, gaa og sulte. Problemet har været at skaffe disse Arbejde, idet alle ogsaa er enige om, at man hellere maa skaffe disse Mennesker Arbejde end give dem Arbejdsløshedsunderstøttelse.

Saa vil der blive sagt — det tvivler jeg ikke om, det kender vi fra Behandlingen af den Lov af 1. December, der blev gennemført —: Ja, men der skal ikke ydes Tilskud til Arbejderne; der skal ikke ydes Tilskud til Industrier maalt ud fra Arbejdslønnen, men Arbejderne skal selv nedsætte deres Løn. Men saa synes jeg, man overser de Forhold, hvorunder vi lever her i Landet. Vi har i Danske Lov en Bestemmelse om, at hvad man med Mund, Haand og Segl lovet og indgaaet haver, skal man ogsaa holde. Man har i Arbejderklassen fuldkommen godkendt og adlydt denne Lov ved det herskende System med Overenskomster og

Løfter fra den ene eller den anden Side. Og man har set under Tider, hvor Priserne gik voldsomt op, at der fra den ene Side blev holdt stærkt paa, at disse Bestemmelser skulde overholdes, saa stærkt, at Lovgivningsmagten gennem offentlig Dyrtidshjælp blev nødt til at skride ind for at hjælpe paa Arbejderklassens Vanskeligheder i langt højere Grad, end hvis man i Henhold til Overenskomsterne kunde have forhøjet Lønnen den Gang. Den Gang maatte det offentlige træde til; efter Overenskomsten var Arbejdsgiverne ikke forpligtet til at betale mere trods Prisstigningen og trods det, at Arbejderne ikke kunde leve af det, de tjente. Nu maa Offentligheden ogsaa træde til; men nu er det blot det modsatte af, hvad der skete den Gang.

Hvis man vil holde paa Regelen i Danske Lov, at man skal holde, hvad man lover og indgaaet haver, hvis man ikke vil odelægge hele det store Arbejde, man er naaet til gennem de mange Aars Kampe mellem Arbejdere og Arbejdsgivere — og som dog i alt Fald, selv om der kommer Afbrydelse hvert andet Aar med kortere eller længere Arbejdskampe, giver en Ro paa Arbejdsmarkedet, som man i Tiden, før man havde Organisationer, ikke kendte —, saa maa man ogsaa tage Konsekvensen af det, og Samfundsmagten maa aabent sige: Vi ønsker at støtte den. Det er et fuldkomment rigtigt Forhold, at hvad der er lovet og indgaaet, skal holdes, men saa maa Samfundet, lige saa vel som det gjorde det under Krigstiden gennem offentlig Dyrtidstillæg, nu træde til og hjælpe.

Selve Lovforslagets Enkeltheder skal jeg ikke komme ind paa, dem kender alle. Jeg skal kun gøre opmærksom paa, at jeg gaar ud fra, at det Udvalg, der bliver nedsat, vil tage alle de Vanskeligheder og Betæneligheder, der fra forskellig Side rejses, og med fuld Ret, og som ogsaa Ministeriet har været klar over, i Betragtning; men saa tror jeg ogsaa, at Lovforslaget vil kunne betyde slet ikke saa lidt. Udvalget er jo nemlig foreslaaet udstyret med Magt til at kræve enhver nødvendig Oplysning. Naar vi nu ser, hvor vanskeligt det er for Samfundet, for ikke at tale om Arbejderne, at faa Oplysning om de økonomiske Forhold indenfor Industrien, tror jeg, man vil sige, at naar nu Industrien har vist den Hensyntagen til Ønskerne fra Statsmagts Side at stille alle nødvendige Oplysninger til Raadighed, saa har den gjort det, fordi den var nødstedet. Det er ganske klart, at ligesom en stakkels Arbejder, der gaar til